

Závazný předpis

Mapy pro LOB

překlad s komentářem a doplňky platnými pro ČSOS

Platí od 1. června 2010

ČESKÝ SVAZ ORIENTAČNÍCH SPORTŮ

International Specification for Ski Orienteering Maps ISSkiOM

Approved by IOF Ski Orienteering Commission in August, 2009

Approved by IOF Map Commission in September, 2009

Approved by IOF Council in November, 2009

Valid from November 15, 2009

Přeložil:

Libor Bednařík

Redakce:

Libor Bednařík, Jan Langr

Schválil:

Předsednictvo ČSOS dne 26. května 2010

Vydal:

Mapová rada ČSOS

Poznámka:

Ve složených závorkách jsou kurzívou uváděny dodatky a vysvětlivky Mapové rady ČSOS.

Originální text IOF nebyl při překladu významově měněn ani zkracován, pouze názvy některých značek byly přeloženy dle zavedené české terminologie. Byla uplatněna česká typografická pravidla.

Tento závazný předpis vstupuje v rámci ČSOS v platnost dnem 1. 6. 2010, zcela nahrazuje stávající předpis a je závazný pro všechny mapy vydané po tomto datu pro závody v lyžařském orientačním běhu (dále jen LOB). Je zejména nepřipustné na závodních mapách používat značky, které nejsou v tomto závazném předpisu obsaženy.

Mapy pro mezinárodní závody v LOB musí být zpracovány dle platného anglického originálu International Specification for Ski Orienteering Maps ISSkiOM, vydaného IOF Map Commission.

ČESKÝ SVAZ ORIENTAČNÍCH SPORTŮ

Zátokova 100/2, 160 17 Praha 6 – Strahov, Česká republika

MAPOVÁ RADA

Závazný předpis pro mapy pro lyžařský orientační běh

1 OBECNÁ SPECIFIKACE

Mapy pro lyžařský orientační běh jsou založeny na normách map pro pěší orientační běh. Vzhledem ke zvláštním požadavkům kladeným na mapy pro lyžařský orientační běh, jsou nicméně nutné určité odchylky a doplňky k předpisům pro pěší orientační běh. Tato speciální pravidla a značky jsou popsány v této publikaci.

Odchylky od normy jsou možné pouze se souhlasem národní komise LOB {v ČR mapové rady ČSOS}. Pro mezinárodní závody musí povolení dát IOF Ski-O Committee.

Stávající mapy pro pěší orientační běh mohou být použity při závodech lyžařského orientačního běhu na všech úrovních, pokud tmavá zelená (značka 410 {a 408}) je nahrazena světlou zelenou (značka 406). Pro mezinárodní závody je v tomto případě požadován souhlas IOF Ski-O Committee. {Pro závody ČSOS je vyžadován souhlas komise LOB.}

2 OBSAH

Lyžařský orientační běh je sport, při kterém lyžařský orientační běžec užívá mapu k orientaci v síti stop a cest k postupnému dosažení řady kontrolních bodů. V lyžařském orientačním běhu jsou lyžařské a orientační schopnosti závodníka prověřovány takovým způsobem, že orientační dovednost představuje rozhodující prvek.

Lyžařský orientační běh se odehrává na síti stop a jako základní prvek zahrnuje problém komplexní volby postupu, včetně odhadu výškových rozdílů. Je zřejmé, že mapa musí být zaměřena na jasné popsání těchto skutečností. Mapa musí být také čitelná při lyžování ve vysoké rychlosti a v nepříznivých povětrnostních podmínkách (sněžení, mlha, déšť, mráz). To znamená, že mapa musí vynechat velkou část detailů ve "volném" terénu s cílem zvýšit čitelnost sítě stop a zjednodušit prezentaci terénních tvarů. V mapě musí být zobrazeny pouze detaily ovlivňující a) volbu postupu a b) orientaci a určení pozice.

Pro dosažení spravedlivé volby postupů musí být zavedeny další značky. Tyto značky popisují kvalitu a šířku stop.

3 MĚŘÍTKO

Oficiální měřítko map pro oficiální IOF závody v LOB na dlouhé trati má být 1 : 15 000, pro střední tratě a štafety 1 : 10 000 a pro sprint a sprintové štafety 1 : 5 000.

K oficiálním měřítkům pro IOF závody v LOB jsou dostupná dvě podpůrná měřítka 1 : 12 500 pro dlouhé tratě a 1 : 7 500 pro střední tratě a štafety.

Tato podpůrná měřítka mohou být použita pouze se souhlasem IOF Event Adviser {na závodech ČSOS se souhlasem mapové rady ČSOS} je-li splněna jedna nebo více z následujících podmínek:

Když závody ve sprintu, na střední nebo dlouhé trati jsou pořádány zcela nebo částečně ve stejném terénu, velmi hustý systém stop užitý při sprintu a na střední trati může způsobit výrazné zhoršení čitelnosti pro závod na dlouhé trati v měřítku 1 : 15 000.

Když závod v lyžařském orientačním běhu je organizován na stadionu nebo v centru pro běhy na lyžích či lyžařský biatlon (kde celý systém stop je namačkáno do velmi úzkého

a těsného prostoru s mosty, tunely, zdmi, ohradami, zemními valy atd.), může být nemožné zobrazit úplný systém stop čitelně v oficiálních mapových měřítcích, a tudíž k zachování čitelnosti map jsou nutná podpůrná mapová měřítka. Tato podmínka může být použita, i když hlavní část terénu a systém stop není hustý, ale jestliže některé oblasti umístěné {obvykle} v centru závodu nelze znázornit čitelně a spravedlivě v oficiálních mapových měřítcích.

V lyžařském orientačním běhu je čtení mapy prováděno ve vysoké rychlosti (zvláště ve sjezdových pasážích) a často v takových povětrnostních podmínkách (mráz a sněžení), které omezují čitelnost mapy. To v kombinaci s výše uvedenými podmínkami obsahuje riziko, že závod nebude vyhrán v souladu s podstatou sportu, ale podle čitelnosti mapy. To je pravda nejen pro zkušenější elitní kategorie, ale zvláště pro veterány a juniorské kategorie. Proto IOF Event Adviser {v závodech ČSOS mapová rada ČSOS} musí s ohledem na silné preference pro oficiální mapová měřítka rozhodnout o užití měřítka mapy na základě čitelnosti mapy a sportovní spravedlnosti.

Zvětšení měřítka tak umožňuje vytvořit hustší a čitelnější síť stop. Kromě toho se snižuje pravděpodobnost chyby tím, že tvary křížovatek a úhly odbíhajících stop mohou být nakresleny do mapy přesněji.

4 INTERVAL VRSTEVNIC

Interval vrstevnic by měl být 5 m, ale v odůvodněných případech mohou být užity alternativy (2,5 m nebo 10 m).

5 BARVY

Správné pořadí barev hraje důležitou roli v čitelnosti map pro lyžařský OB. Pořadí {priorita} barev na mapě pro lyžařský OB tištěné na barevné tiskárně je následující:

1. vrchní fialová: čísla kontrol a kódy kontrol, nepřístupné oblasti, posypané silnice nebo silnice bez sněhu, symbol startu a bod umístění kontroly, je-li nutný
2. černá
3. hnědá
4. vrchní zelená (PMS 354 {cyan 91 %, magenta 0 %, yellow 83 %, black 0 %}): stopy
5. spodní fialová: kontroly a spojnice mezi nimi
6. modrá
7. spodní zelená (PMS 361): všechny ostatní zelené symboly s výjimkou stop
8. žlutá.

Pořadí barev na mapě tištěné offsetovou metodou je stejné, tedy pořadí tisku je opačné, než je uvedeno v seznamu.

Vrstevnice jsou tištěny přes tratě. To vyžaduje barevnou tiskárnu vysoké kvality, aby hnědé linie nesnižovaly viditelnost stop. Po zvážení úrovně vlivu vrstevnic na čitelnost stop může pořadatel a IOF Event Advisor {v ČSOS mapová rada} rozhodnout o tisku stop přes vrstevnice.

6 TISK A REPRODUKCE

Mapy pro lyžařský orientační běh jsou často aktualizovány co nejtěsněji před závodem. Síť stop může být revidována jen několik dní před závodem. Tudiž nové digitální tiskové metody (digitální barevný tisk, laserové tiskárny, barevné kopírky s datovým připojením atd.) jsou velmi vhodné pro mapy lyžařského OB. Je možné všechny závody IOF uspořádat na mapě netištěné metodou ofsetového tisku.

Zodpovědnost za kvalitu mapy nesou pořadatel a IOF Event Advisor *{pro závody ČSOS kontrolor pověřený komisí LOB}*.

7 DOPORUČENÉ ZNAČKY

7.1 Užití značek pro pěší OB

Pro mapy lyžařského orientačního běhu jsou doporučeny následující značky z normy pro mapy pěšího orientačního běhu.

Terénní tvary

Reliéf terénu je zobrazen pomocí vrstevnic. K udržení čitelnosti mapy při jízdě na lyžích ve vysoké rychlosti mohou být vrstevnice více generalizovány v porovnání s mapami pro pěší orientační běh. Pomocné vrstevnice by neměly být vynechány, jsou-li nutné v plochém terénu.

101 Vrstevnice, 102 Hlavní vrstevnice, 103 Pomocná vrstevnice, 104 Spádnice, 105 Vrstevnicová kóta, 106 Sráz, 107 Hráz, 109 Rýha, 111 Kupka, 114 Prohlubeň.

Skály a balvany

Skály a balvany nebudou mít pravděpodobně vliv na volbu postupu, ale svými význačnými tvary mohou posloužit jako hodnotné objekty pro orientaci a určení polohy. Mapa má zobrazovat tyto útvary, pokud jsou viditelné pro závodníka, je-li terén pokryt sněhem.

201 Neschůdný sráz, 202 Skalní masiv / stěna, 203 Schůdný skalní sráz, 206 Balvan, 207 Velký balvan, 208 Balvanové pole, 209 Shluk balvanů.

Voda a bažiny

Vedle orientace a určování polohy je tato skupina důležitá pro závodníka k usnadnění výkladu výšek (co je "nahore" a co je "dole") na mapách se složitou vrstevnicovou kresbou.

305 Překonatelný vodní tok, 306 Překonatelný malý vodní tok.

Otevřený terén a porost

Reprezentace porostů je důležitá pro závodníka hlavně z orientačních důvodů, ale může být použita pro volbu postupu v případě, kdy se závodník rozhodne zkusit zkratky volným terénem. Aby nedošlo ke zhoršení čitelnosti zelených stop, všechny rastry porostů musí být kresleny značkou 406 Les: pomalý běh.

401 Otevřený prostor, 402 Otevřený prostor s rozptýlenými stromy, 403 Divoký otevřený prostor, 404 Divoký otevřený prostor s rozptýlenými stromy, 405 Les: snadný běh, 406 Les:

pomalý běh, 412 Sad, 413 Vinice, 414 Výrazná hranice obdělávané půdy, 416 Výrazná hranice porostů, 417 Nevýrazná hranice porostů, 418, 419, 420 Zvláštní vegetační objekty.

Umělé útvary

501 Dálnice, 502 Větší silnice, 503 Menší silnice, 504 Silnička, 509 Průsek, 513 Křížení s mostem, 515 Železnice, 516 Elektrické vedení, 517 Hlavní elektrické vedení, 518 Tunel, 519 Kamenná zeď, 521 Vysoká kamenná zeď, 522 Plot, 524 Vysoký plot, 525 Průchod, přechod, 526 Budova, 527 Sídlíště, 529 Dílčďdřená plocha, 531 Střelnice, 534 Nepřekonatelné potrubí, 535 Vysoká věž, 536 Malá věž, 539, 540 Zvláštní umělé objekty.

509 Průsek se užívá pro neupravené cesty, jsou-li dobře viditelné v terénu.

7.2 Velikost značek v různých měřítčích

Měřítko	Značky stop	Ostatní značky
1:15 000	Jak je specifikováno v této publikaci	Jak je specifikováno v této publikaci
1:12 500 (podpůrné měřítko)	Jak je specifikováno v této publikaci (stejně jako pro 1:15 000)	Zvětšení (1.2x) vůči 1:15 000 mapě
1:10 000	Jak je specifikováno v této publikaci (stejně jako pro 1:15 000)	Zvětšení (1.5x) vůči 1:15 000 mapě
1:7 500 (podpůrné měřítko)	Zvětšení (1.33x) vůči 1:15 000/1:10 000 mapě	Zvětšení (1.5x) vůči 1:15 000 mapě (stejně jako pro 1:10 000)
1:5 000	Zvětšení (1.5x) vůči 1:15 000/1:10 000 mapě	Zvětšení (1.5x) vůči 1:15 000 mapě (stejně jako pro 1:10 000)

Tloušťka vrstevnic může být snížena (0.11 mm), aby značky stop byly co nejjasnější.

Oficiální měřítka map pro závody IOF v LOB jsou 1:15 000, 1:10 000 a 1:5 000. IOF Event Advisor {pro závody ČSOS kontrolor pověřený komisí LOB} může na základě specifických důvodů popsaných dříve v tomto dokumentu umožnit použití podpůrných měříttek 1:12 500 a 1:7 500.

7.3 Značky specifické pro disciplínu

Pro mapy lyžařského orientačního běhu jsou zavedeny následující značky.

Značky stop

Síť stop je značena různými zelenými liniovými značkami. Značky jsou kresleny hutným a jasně viditelným odstínem zelené (je doporučen PMS 354). Sleduje-li stopa cestu, cesta není zobrazena (tj. černá není použita).

Oproti všem ostatním lyžařským trasám (vyznačeným zeleně) jsou otevřené silnice, na kterých lze lyžovat, vyznačeny černou liniovou značkou, protože silnice musí být odlišeny od lyžařských stop. Podmínky k lyžování jsou na silnicích odlišné od podmínek na lyžařských stopách vytvořených pouze pro lyžování. Podmínky na silnicích se mohou změnit podstatně rychleji (například déšť, sněhová vánice, sluneční svit).

Všechna větvení a křížení musí být kreslena kvalitně s cílem objasnit přesnou pozici větvení či křížení. To platí i pro tečkované stopy.

801 Velmi široká stopa > 3 m

Barva: vrchní zelená (PMS 354)

Šířka 0,85 mm

Velmi rychlá, široká lyžařská stopa {umožňující bruslení} v lyžařských centrech, vytvořená rolbou nebo zařízením na úpravu {bruslařských} stop.

802 Široká stopa 1.5–3.0 m

Barva: vrchní zelená (PMS 354)

Šířka 0,6 mm

Rychlá stopa umožňující bruslení upravená sněžným vozidlem široká obvykle 2–3 m. Stopa umožňující bruslení hrubší a měkčí než široké stopy umožňující bruslení v prostoru závodu.

803 Stopa 0.8–1.5 m

Barva: vrchní zelená (PMS 354)

Šířka 0,5 mm

Délka čar 3 mm a vzdálenost mezi nimi 0,5 mm

Dobrá stopa vytvořená sněžným vozidlem, obvykle 1–1,5 m široká. Ve strmých svazích může být širší pro omezení rozšiřování v průběhu závodu.

804 Stopa, pomalá 0.8–1 m

Barva: vrchní zelená (PMS 354)

Průměr teček 0,70 mm a vzdálenost mezi nimi 1,3 mm

Hrubá, pomalá stopa s malým množstvím sněhu nebo větvičkami {či jehličím}. Tato značka se neuzívá ve strmých svazích, jestliže šířka stopy umožňuje užití techniky stromečku pro stoupání nebo plužení pro zpomalení a zastavení.

Pro zvýšení čitelnosti rozdvojení je začátek pomalé stopy kreslen krátkou čarou.

805 Silnice zakrytá sněhem

Barva: černá

Šířka 0,70 mm

Pluhovaná silnice umožňující lyžování je kreslena normální značkou silničky, ale širší.

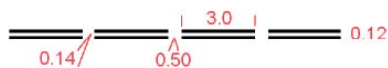

806 Silnice posypaná nebo bez sněhu

Barva: vrchní fialová

Výška: 3,0 mm

Silnice na mapě, která je posypaná nebo beze sněhu v průběhu závodu. Řetěz V-značek přes silnici znázorňuje, že na silnici není možné lyžovat.

807 Nepluhovaná silnice

Barva: černá

Silnice, která není otevřena pro dopravu, bez lyžařské stopy.

808 Upravená plocha

Barva: vrchní zelená (PMS 354)

Šířka čar 0,2 mm, vzdálenost mezi čarami 0,8 mm, úhel 45°

Slalomové svahy (svahy pro alpské lyžování) a ostatní plochy, které jsou široké, pevné a umožňují lyžování. Hranice upravené plochy je zobrazena plnou zelenou čarou (0,13 mm) tak, že každá hrana může být jasně čitelná.

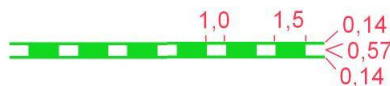

809 Zakázaný postup

Barva: vrchní fialová

Dvě fialové čáry vzájemně překřížené, délka 3,5 mm

Značka 711 Zakázaný postup je kreslen na mapách pro lyžařský OB ve větší velikosti, aby byla jasně viditelná v síti stop.

813 Veřejná cesta pro sněžná vozidla

Barva: vrchní zelená (PMS 354)

Veřejná a značená cesta pro sněžná vozidla, která může být použita v průběhu závodu v LOB. Tyto cesty jsou často nerovné a proměnlivé šířky a kvality. Pořadatel musí informovat závodníky v pokynech k závodu o kvalitě takových cest (například fotografiemi) a zajistit bezpečnost závodníků dočasným uzavřením cesty, obsazením cesty pořadatelem nebo jiným způsobem informovat každého řidiče sněžného vozidla o možnosti setkání se se závodníkem LOB na cestě. Pokud bezpečnost závodníků nemůže být zaručena, musí IOF Event Advisor {na závodech ČSOS hlavní rozhodčí} vyznačit cestu jako zakázanou a zajistit bezpečný průjezd.

Ostatní značky

810 Kontrola a bod umístění kontroly

Barvy: kontrola: spodní fialová, bod umístění kontroly: vrchní fialová

Průměr kolečka kontroly 5,5–6 mm (stejně ve všech měřících), šířka čáry 0,5 mm, průměr bodu umístění kontroly 0,65 mm

Bod umístění kontroly (tj. bod ve středu kolečka kontroly) může být použit, je-li nutné vyjasnit přesnou pozici kontroly v případě husté sítě stop. V lyžařském OB jsou kontroly přednostně umísťovány na stopy, ne na jejich křížení či rozdvojení. Bod umístění kontroly pomáhá určit přesně stopu, na které je kontrola umístěna.

1-31

811 Číslo kontroly a kód kontroly

Barva: vrchní fialová

V lyžařském orientačním běhu se nepoužívají popisy kontrol. Kódová čísla kontrol jsou umístěna buď za číslem kontroly v mapě, nebo na zvláštním seznamu kódů kontrol. Velikost mapy a tvar tratě jsou důležité faktory pro určení, která alternativa je vhodnější. Pokud je síť stop hustá, a nebo tvar tratě je komplikovaný, měl by být vybrán seznam. Mezi číslem kontroly a kódem kontroly je pomlčka.

812 Sklad vybavení

Barva: vrchní fialová

Výška: přibližně 10 mm

Sklad pro náhradní vybavení v terénu.

301.1 Překonatelné vodní těleso

Barva: 50 % modrá

Může-li být vodní těleso bezpečně překonáno, barva bude modrá 50 %, takže značka stopy bude lépe čitelná.

Obrys překonatelného vodního tělesa se na mapách pro LOB nezakresluje.

301.2 Nepřekonatelné vodní těleso (zákaz překonávání)

Barva: 100 % modrá

Obrys: Šířka čáry 0.18 mm, černá

Pokud není vodní těleso pokryto ledem, nebo je jinak nebezpečné ho překonávat, bude barva plochy modrá 100 %. To také znamená, že plochu je zakázáno překonávat.

Černý obrys indikuje, že plocha nesmí být překonávána.

310.1 Bažina (na mapách pro LOB)

Barva: 50 % modrá

Bažiny budou zobrazovány stejnou značkou jako nevýrazná bažina (311) na mapách pro pěší orientační běh tak, aby nakreslená značka stopy byla lépe čitelná. Barva žlutá 50 % bude použita s touto značkou, pokud tam nejsou stromy nebo křoví.